

PELASTUSSUUNNITELMA

Pellon kunnan toimitalo

Kunnantie 4, 95700 Pello

SUUNNITELMAN TARKOITUS

Pelastussuunnitelman laadinta, ylläpito ja tiedottaminen perustuvat pelastuslain (379/2011) 14-15 §:ään sekä Valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta (407/2011) 1-2 §:ään. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen omistaja tai haltija. Parhaan käyttäjäturvallisuuden saavuttamiseksi, pelastussuunnitelma tehdään yhteistyössä kiinteistön toiminnanharjoittajien, kuten kiinteistössä toimivien yritysten ja yhteisöjen kanssa.

Pelastussuunnitelman tarkoitus on ohjata ja ohjeistaa kiinteistön vastuullista johtoa työntekijöitä, asiakkaita, asukkaita ja muita kiinteistön käyttäjiä toimimaan turvallisesti kiinteistössä ja ehkäisemään ennalta tapaturma-, vaara- ja vahinkotilanteita. Kiinteistön kaikkien käyttäjien tulisi sitoutua noudattamaan pelastussuunnitelmaa ja siten parantamaan yhteistä turvallisuutta. Suunnitelma auttaa oikeaan toimintaan henkilö-, omaisuus- ja ympäristövahinkojen rajoittamisessa sekä henkilöstön ja omaisuuden pelastamisessa. Pelastussuunnitelmalla pyritään takaamaan kiinteistön turvallinen toiminta normaalioloissa, häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Pelastuslain 15 §:n mukaan pelastussuunnitelmassa on oltava selostus: 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä; 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä; 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi; 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. Valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta 2 §:n mukaan pelastussuunnitelmassa on lisäksi tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö sekä tilapäinen käyttötavan muutos. Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä niille henkilöille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

SUUNNITELMAN LAATIJA(T)

Nimi:	Tehtävänimike:	Päiväys:
Kari Pasma	rakennusmestari- rakennustarkastaja	28.4.2023

SUUNNITELMAN PÄIVITYS

Päiväys:	Nimi:	Päivitetyt kohdat:

*Suunnitelma tulee päivittää aina, kun toimipaikan toiminnassa tapahtuu muutoksia tai kohteeseen tehdään rakenteellisia muutoksia. Suunnitelman päivittämisestä vastaa turvallisuudesta vastaava henkilö.

Sisällys

1 KOHTEEN PERUSTIEDOT	5
1.1 Kohteen perustiedot	5
1.2 Yleiskuva kiinteistöstä ja kiinteistössä harjoitettavasta toiminnasta.....	6
1.3 Turvallisuuden vastuunjako	7
1.4 Arvio kohteen käyttäjämääristä.....	8
1.5 Tavanomaisesta poikkeava käyttö.....	8
2 RISKIEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTELMÄT	9
2.1 Riskienarviointi	9
2.2 Toimipaikan vaarat ja riskit	9
3 TILOJEN TURVALLISUUSJÄRJESTELYT	17
3.1 Paloturvallisuus	17
Palo-osastointi.....	17
Palosta varoittava tekniikka	18
Alkusammutuskalusto.....	18
3.2 Poistuminen.....	19
Poistumisreitit ja uloskäytävät.....	19
Turvavalaistusjärjestelmä	19
Kokoontumispaikka	20
3.3 Pelastustoiminnan edellytykset.....	21
Sulkujen ja pääkytkinten sijainnit	21
3.4 Kohteessa säilytettävät kemikaalit	22
3.5 Ensiaputarvikkeet	22
3.6 Piha-alue ja pelastustiet.....	23
4 OMATOIMINEN VALVONTA	24
5 TOIMINTA HÄIRIÖTILANTEISSA JA POIKKEUSOLOISSA	25
6 KOULUTUS	26
7 YLEISET TOIMINTAOHJEET	27
LIITTEET (kuvaliitteet erillisinä).....	33
Liite 1 Asemapiirros (ilmakuvasta).....	33
Liite 2 Pohjakuva 1. kerros	33
Liite 3 Pohjakuva 2. kerros	33
Liite 4 Pohjakuva 2. kerros (vanha osa).....	33
Liite 5 Pohjakuva kellari (uudempi osa)	33
Liite 6 Omatoiminen palotarkastus.....	34

1 KOHTEEN PERUSTIEDOT

1.1 Kohteen perustiedot

Kiinteistön perustiedot	
Kohteen nimi:	Pellon kunnan toimitalo
Osoite:	Kunnantie 4, 95700 Pello
Koordinaatit:	N7409494, E366563 (TM-35FIN)
Rakennusten määrä:	1
Rakennuksen kerrosala:	n. 1570 m2 (+ kellaritilat)
Rakennuksen kerrosluku:	2
Rakennusvuosi:	1947 (vanha osa) ja 1957 toimitalo
Paloluokka:	P3
Lämmitysmuoto:	kaukolämpö
Ilmanvaihdon tyyppi:	koneellinen tulo ja poisto (hallinto-osassa myös jäähdytys)

Kohteen edustajat	
Kiinteistön omistaja:	Pellon kunta
Kiinteistön haltija:	Pellon kunta
Isännöitsijä:	
Toiminnanharjoittaja(t):	Pellon kunta ja Pellon Serviisi Oy
Muut yhteyshenkilöt:	kunnanjohtaja

Kohteen turvallisuusvastaavien yhteystiedot		
Turvallisuuspäällikkö/turvallisuusasioista vastaava henkilö		
Nimi: rakennusmestari-rakennustarkastaja	Puh: 040-5538068 tai 040-7219496	
Turvallisuuspäällikön apulainen/sijainen		
Nimi: tekninen johtaja	Puh: 040-6341900	
Muut turvallisuuteen liittyvät henkilöt		
Nimi:	Tehtävänimike:	Puh:
	kunnanjohtaja	040-6744318

Kiinteistön kunnossapidon ja vartiointin yhteystiedot		
	Nimi:	Puh:
Isännöitsijä		
Kiinteistönhuolto	Pellon Serviisi Oy	0400-291935
Vartiointiliike		

Oulun hätäkeskus	
Yleinen hätänumero:	112
Paloilmoitintestaukset:	
Ei kiireelliset puhelut:	
Lapin pelastuslaitos	
Lähin paloasema:	Pellon paloasema, Museotie 35 95700 Pello
Yhteyshenkilö pelastustoimeen ja yhteystiedot:	Jussi-Pekka Heinonen puh. 040-8290938
Arvioitu pelastustoimen toimintavalmiusaika kohteeseen:	
Myrkytystietokeskus	
Puh: 0800 147 111 tai 09 471 977	

1.2 Yleiskuva kiinteistöstä ja kiinteistössä harjoitettavasta toiminnasta

Yleiskuvaus kiinteistöstä
Kiinteistön vanhin osa (puurunkoinen) rakennettu ensin v.1947 toimitaloksi. Vuonna 1957 rakennettu nykyinen hallintorakennus ja teknisen toimen tilat. Rakennukseen tehty vuosikymmenten kuluessa useita huonejärjestelymuutoksia.

Yleiskuvaus kiinteistössä harjoitettavasta toiminnasta
1. kerroksessa kunnanhallinnon toimistoja sekä kunnan tekninen osasto rakennuksen pohjoispäässä. Eteläpään, vanhassa osassa, on vuokrattuja toimistotiloja 1. ja 2. kerroksessa.
2. kerroksessa kokoustiloja (mm. valtuustosalin) ja keskiosassa rakennusta kolme asuinhuoneistoa.

1.3 Turvallisuuden vastuunjako

Vastuunjakotaulukko
Kiinteistön omistajan vastuualue ja tehtävät
Kiinteistön omistaja vastaa, että rakennuksen kunto ja ympäristö pysyy turvallisuuden näkökannalta hyvällä tasolla (poistumisreitit, jätehuolto, liukkauden torjunta, pelastusteiden kunto yms.). Huolehtii tarvittavan turvallisuusvarustuksen hankinnasta (alkusammutuskalusto, ensiapukaapit, yms.). Kiinteistön omistaja huolehtii, että henkilökunnalle annetaan tarvittava koulutus turvallisuusasioista ja perehdytetään pelastussuunnitelmaan. Omistaja huolehtii, että pelastussuunnitelma ja toimintaohjeet ovat henkilökunnan saatavilla.
Turvallisuusvastaavan vastuualue ja tehtävät
Huolehtii, että ympäristön turvallisuus on kunnossa. Tarkkailee turvallisuuden riskitekijöitä ja toimii riskien pienentämiseksi. Suorittaa kerran vuodessa laitteistojen ja varustuksen tarkistuksen ja tekee riskikartoituksen päivityksen.
Työntekijän ja toiminnanharjoittajan vastuualue ja tehtävät
Perehtyy kohteen pelastussuunnitelmaan ja tutustuu hätätilanteiden toimintaohjeeseen. Selvittää sähköpääkeskuksen, päävesisulun ja IV-konehuoneiden sijainnit liitekuvista, jotta voi hätätilanteessa toimia toimintaohjeen mukaisesti. Tarkkailee omalta osaltaan toimintaympäristöä ja tiedottaa havaituista turvallisuuspuutteista turvallisuusvastaavalle ja kiinteistön omistajaa.

TURVALLISUUSPUUTTEISTA RAPORTOINTI

Havaituista turvallisuuspuutteista on ilmoitettava kohteen turvallisuudesta vastaavalle henkilölle. Edellytyksenä kiinteistön turvallisuuden ylläpidolle on tehokas tiedonkulku läheltä piti- ja onnettomuustilanteissa.

1.4 Arvio kohteen käyttäjämääristä

	Kokoaikaiset	Vierailijat	Yhteensä enintään
Päivä	30	25	55
Ilta	5	30	35
Yö	8		8
Viikonloput ja pyhät	8		8

1.5 Tavanomaisesta poikkeava käyttö

Tavanomaisesta poikkeavan käytön kuvaus
Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen sekä eri lautakuntien kokoukset pidetään 2. krs:n valtuustosalissa tai kokoushuoneissa. Kunnanvaltuuston kokouksissa valtuustosalissa henkilömäärä voi olla n. 50-100 henkilön välillä.

2 RISKIEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTELMÄT

2.1 Riskienarviointi

*Riskien arviointi ja johtopäätelmät perustuvat kohteen erityispiirteet huomioiden tehtyyn riskienarviointiin. Riskien arviointi ja johtopäätelmät sisältävät arvioinnin kullekin riskille siitä, kuinka todennäköinen riski on ja millaista vahinkoa se toteutuessaan voi aiheuttaa. Riskien arvioinnin johtopäätelmät pitävät sisällään ohjeet kunkin riskin kohdalla, millaisin keinoin niitä on pyritty estämään ennalta ja kuinka mahdollisten toteutuvien riskien vahinkoa on pyritty pienentämään. Riskienarvioinnissa on huomioitu normaaliolojen lisäksi häiriö- ja poikkeustilanteet normaalioloissa sekä poikkeusolot. Toimintaan liittyy aina sisäisiä ja ulkoisia riskejä.

Riskienarvioinnin toimeenpano	
Riskienarvioinnin vastuuhenkilö:	rakennusmestari-rakennustarkastaja
Arvioinnin päivitysväli (kk):	12kk
Kuvaus käytännön riskienarvioinnin perusteella tehdyistä käytännön toimenpiteistä	Tunnistetaan eri vaaratilanteet ja niihin liittyvät riskit ja tehdään tarvittavat käytännön järjestelyt, jotta riski poistuu, vähenee tai järjestelyt, jotta riskiä voi hallita.
Kuvaus uusien riskien huomioinnista kohteen toiminnassa	Lisätään uusi riskikohta kohdan 2.2 taulukkoon ja tehdään tarvittavat toimet riskin hallinnoimiseksi. Tiedotetaan henkilökuntaa/asukkaita uudesta vaaratekijästä ja annetaan tarvittavat toimintaohjeet (päivitetty pelastussuunnitelma).

2.2 Toimipaikan vaarat ja riskit

*Lähtökohta on, että jokaisesta rakennuksesta, johon pelastussuunnitelma laaditaan löytyvät vähintään esittelyt seuraavista riskeistä: tulipalo ja sairaskohtaus / tapaturma. Lisäksi suunnitelmasta tulee löytyä kohdekohtaisen arvioinnin perusteella tunnistettuja riskejä ja vaaratilanteita sekä omatoimiseen varautumiseen liittyvät ohjeet vähintään sisälle suojautumiseen (esim. ulkopuolelta tulevan kaasun tai savun aiheuttama vaara), vesivahingon / vesikatkon varalle sekä sähkökatkon varalle. Kohteen toimintaan liittyvät riskit on taulukoitu seuraaville sivuille. Taulukoita voi lisätä tarpeen mukaan.

Vaarojen ja riskien esittelyn tarkoitus on luoda lukijalle käsitys toimipaikalla olevista vaaroista sekä niiden syistä ja seurauksista. Vain ne tiedostamalla voidaan ennaltaehkäistä vaaroja, varautua niihin ja toimia oikein niiden tapahtuessa. Seuraavilla sivuilla on kirjattu vaarojen ja riskien arvioinnin perusteella keskeiset, tiedostettavat riskit.

Selite:

A = Havaittu vaara tai riski

B = Riskin suuruus. Alla olevaan taulukkoon on koottu riskin suuruuden perusteella kuvaus siitä, minkä tasoihin toimenpiteisiin tulee ryhtyä riskin hallitsemiseksi.

1	Merkityksetön riski	Ei aiheuta toimenpiteitä
2	Vähäinen riski	Edulliset hallintakeinot hyödynnettävä Tilannetta seurattava
3	Kohtalainen riski	Riskienhallintatoimiin on ryhdyttävä Toimenpiteiden kannattavuutta harkittava
4	Merkittävä riski	Mahdollisimman ripeisiin riskienhallintatoimiin on ryhdyttävä Riskialtista toimintaa ei pidä aloittaa ennen kuin riskiä on pienennetty Riskialtista toimintaa voi jatkaa, mutta kaikkien on tunnistettava riski
5	Sietämätön riski	Riskienhallintatoimet käynnistettävä välittömästi Riskialtista toimintaa ei pidä aloittaa Riskialtis toiminta tulee keskeyttää, kunnes riskiä on pienennetty

C = Syyt, jotka voivat johtaa riskin toteutumiseen

D = Riskin toteutuessa tapahtuvat mahdolliset seuraukset

E = Toimenpiteet vaaratilanteen tai riskin toteutumisen ennaltaehkäisemiseksi

F = Toimintaohjeet vaaratilanteen tai riskin toteutuessa

A Riski	Tulipalo
B Suuruus	Vähäinen riski
C Syyt:	Sähkö- tai laitevika tai tuhopoltto.
D Seuraukset:	Loukkaantuminen, lievät tai vakavat palovammat, savukaasujen hengittäminen, pahimmassa tapauksessa tulipalo voi johtaa ihmishenkien menettämiseen.
E Ennaltaehkäisy:	Poistumisteiden turvallisuudesta pidetään huolta. Poistumistiet helposti avattavissa ja vapaana myös kokoontumisten yhteydessä. Sähkölaitteiden ja -asennusten kunnon jatkuva seuranta. Roska-astioiden säännöllinen tyhjennys, jottei palavaa materiaalia ole helposti saatavilla rakennuksen lähellä.
F Toimintaohjeet:	Soitetaan hätänumeroon, autetaan pelastamaan rakennuksessa olevat henkilöt pois rakennuksesta ja mahdollisuuksien mukaan tehdään alkusammutus tulipesäkkeeseen. Henkilöt ohjataan poistumaan tulipalotilanteessa vapaana olevan poistumistien kautta rakennuksen ulkopuolella sijaitsevaan kokoontumispaikkaan.

A Riski:	Sairaskohtaus/tapaturma
B Suuruus	Kohtalainen riski
C Syyt:	Tapaturmainen liukastuminen tai kompastuminen esim. sisäänkäynnin edustalla tai portaikossa. Henkilön ennakoimaton sairaskohtaus.
D Seuraukset:	Lievä tai vakava loukkaantuminen. Pahimmassa tapauksessa sairaskohtaus voi johtaa kuolemaan.
E Ennaltaehkäisy:	Sisäänkäynnin edustoilla liukkaiden torjunta talvikaudella ja pihan kulkuväylien tasaisuuden seuranta.
F Toimintaohjeet:	Soitto hätäkeskukseen, jos kyseessä vakava loukkaantuminen tai hengenvaara. Ensiapuvälineiden käyttö lievissä loukkaantumisissa ja annetaan tarvittaessa alkuelvytys hätäkeskuksen ohjeistuksen mukaan.

A Riski:	Ilkivalta, murtautuminen
B Suuruus	Vähäinen riski
C Syyt:	Mielivaltainen ilkivalta, varkaus
D Seuraukset:	Ikkunoiden tai ovien rikkoutuminen. Kalusteiden, varusteiden ja tarvikkeiden varastaminen. Tilojen turmeltuminen ja omaisuusvahingot.
E Ennaltaehkäisy:	Ovien lukituksen ajastukset toimitalon aukioloaikojen ja eri tilaisuuksien mukaan. Muina aikoina ulko-ovet pidetään lukittuina. Kiinteistön säännöllinen tarkkailu/valvonta. Hälytysten ajastusta voi tarvittaessa säätää.
F Toimintaohjeet:	Otetaan yhteyttä poliisiin, jos huomataan ilkvallan tai murtautumisen jälkiä tai jos toimitalon aukioloajan ulkopuolella havaitaan rakennuksessa epäilyttävää toimintaa.

A Riski:	Kemikaalivuoto
B Suuruus	Vähäinen riski
C Syyt:	Kemikaalikuljetuksen tieliikenneonnettomuus
D Seuraukset:	Kemikaalipäästöt ulkoilmaan ja haitallisia kaasuja voi kulkeutua ilmanvaihdon kautta sisälle rakennukseen.
E Ennaltaehkäisy:	IV-koneiden pääkytkimet tulee olla henkilökunnan tiedossa.
F Toimintaohjeet:	Henkilökunnan perehdytys IV-kytkimien sijaintiin ja miten ne saadaan pois päältä. Kemikaalivuodon sattuessa rakennuksen IV-koneet ja ikkunat suljetaan ja suojaudutaan sisälle rakennukseen. Kemikaalivuodon yhteydessä noudatetaan viranomaisten antamia ohjeita.

A Riski:	Pidempiaikainen sähkökatko
B Suuruus	Vähäinen riski
C Syyt:	Sähköverkkovika tai kiinteistökohtainen sähkövika
D Seuraukset:	Aiheuttaa katkoksen työntekoon. Sähkökatkon pitkittyessä rakennus voi viiletä ja mikäli sähkökatkos jatkuu useamman vuorokauden, sähkökatkos voi johtaa vesiputkistojen rikkoutumiseen ja vesivahinkoon.
E Ennaltaehkäisy:	Esim. varavoimalaitteen syöttömahdollisuuden lisääminen ja varavoimalaitteen hankinta.
F Toimintaohjeet:	Selvitetään syy sähkökatkokselle ja toimitaan sen mukaan.

A Riski:	
B Suuruus	
C Syyt:	
D Seuraukset:	
E Ennaltaehkäisy:	
F Toimintaohjeet:	

3 TILOJEN TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

*Tässä osassa on käsitelty kohteen turvallisuusjärjestelyjä. Turvallisuusjärjestelyjen tulisi perustua vähintään niihin riskeihin, joita kohteen toimintaan liittyen on tunnistettu ja arvioitu.

3.1 Paloturvallisuus

Palo-osastointi

Rakennuksen palo-osastoinnin tarkoituksena on hidastaa vaarallisten palokaasujen ja palon leviämistä palo-osaston ulkopuolelle sekä turvata ihmisten pelastautuminen ja pelastaminen rakennuksesta. **Erityisen tärkeää on huomioida, että palo-ovien sulkeutumista ei saa estää, eikä palo-ovia tule pitää tarpeettomasti auki.** Palo-osastoituihin rakenteisiin ei saa tehdä tarpeettomasti läpivientejä tai heikennyksiä ja pakollisten läpivientien tiivistyksen on vastattava ympäröivän rakenteen paloluokkaa. Palo-osaston rajat on esitetty liitteen 1 pohjakuvassa.

Kuvaus rakennuksen palo-osastoinnista
Rakennus on osastoitu seuraavasti: 1. Rakennuksen eteläpäädyn vanhaosa (1. ja 2. krs) 2. Vanhan osan kellaritila (ei pohjakuvaa tästä) 3. Hallinto-osa (1. ja 2. krs) 4. Asunto-osan porrashuone 5. Asunto 1 (1H+K) 6. Asunto 2 (2H+K) 7. Asunto 3 (4H+K) 8. Hallinto-osan kellari 9. IV-konehuone 1 ullakolla, hallinto-osan eteläpäädyssä 10. IV-konehuone 2 ullakolla, hallinto-osan pohjoispäädyssä

Palosta varoittava tekniikka

Palon ilmaisevia järjestelmiä ovat muun muassa automaattinen paloilmoin, paloilmoin, palovaroitinjärjestelmä, sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet ja paristotoimiset palovaroittimet. Palon ilmaisevat laitteet reagoivat yleensä savuun tai lämpöön. Vain automaattinen paloilmoinlaitteisto välittää tiedon tulipalosta suoraan hätäkeskukseen.

Kuvaus palosta varoittavasta tekniikasta
Kiinteistössä lähinnä aula- ja käytävätiloissa sähköverkkoon kytkettyjä (paristovarmenteisia) palovaroittimia
Kunnossapito
Palovaroittimien toimintakunto ja paristojen kunto tarkistetaan säännöllisesti, viimeistään aina riskianalyysin päivityksen yhteydessä.
Vastuuhenkilö
rakennusmestari-rakennustarkastaja

Alkusammutuskalusto

Tehokkaalla alkusammutuksella voidaan ehkäistä suurien henkilö- ja omaisuusvahinkojen syntymistä. Alkusammutukseen käytetään yleisesti käsisammuttimia ja pikapaloposteja. Kohteeseen valitaan aina toimintaan sopivin sammute. Alkusammutuskaluston sijainti on osoitettu liitteenä olevissa pohjakuvissa.

Alkusammutin	Määrä	Sijainti rakennuksessa
Jauhesammutin	1	Vanhan osan portaikon yläpäässä (2. krs)
Käsisammutin (CO ₂)	1	Vanhan osan ja hallinto-osan väliköissä (ATK laittilan ulkopuolella)
Jauhesammutin	1	Teknisen toimiston arkiston portaikossa (kellarikerros)
Jauhesammutin	1	Hallinto-osan kellarin käytävällä
Jauhesammutin	1	Hallinto-osan 2. krs:n valtuustosalin portaikon ylätasanteella

Pikapalopostit 1krs	2	Pääsisäänkäynnin WC tilojen vieressä ja vanhan osan sisäpihan sisäänkäynnissä
Pikapaloposti 2krs	1	Asunto-osan portaikossa (2 krs:ssa)

Kunnossapito
Alkusammutuskaluston toimintakunto (tarkistusväli) tarkistetaan säännöllisesti vähintään kerran vuodessa.
Vastuuhenkilö
rakennusmestari-rakennustarkastaja

3.2 Poistuminen

Poistumisreitit ja uloskäytävät

Rakennuksen kaikista tiloista tulisi olla vähintään kaksi esteetöntä poistumisreittiä. Poistumisreitillä olevien ovien kautta tulisi voida kulkea ilman avainta ja uloskäytävillä ei saa säilyttää tavaraa. Rakennuksen uloskäytävät on esitetty liitteenä olevissa pohjakuvissa.

Poistumistiet merkitty heijastavin opastekilvin uloskäytävien yläpuolelle.

Turvavalaistusjärjestelmä

Merkki- ja turvavalaistuksen tarkoituksena on turvata ihmisten poistuminen rakennuksesta turvallisesti tulipalotilanteessa tai muussa onnettomuustilanteessa. Merkkivalaistuksen tarkoituksena on osoittaa poistumistiet. Merkkivalaistus toimii yhtä aikaa normaalin valaistuksen kanssa mutta myös siitä riippumatta. Turvavalaistus valaisee tiloja normaalin valaistuksen häiriötilanteisissa. Turvavalaistuksen tarkoituksena on mahdollistaa rakennuksen käyttäjille turvallinen ja nopea poistuminen turvalliseen paikkaan palo- tai poikkeustilanteessa. Puutteista merkki- ja turvavalaistuksessa tulee ilmoittaa merkki-ja turvavalaistuksen kunnossapidosta vastaavalle henkilölle.

Kuvaus merkki- ja turvavalaistuksesta
Merkkivalaistus portaikoissa ja poistumisteiden yläpuolella. Poistumistiet- ja reitit merkitty lisäksi heijastavin opastekilvin.
Kunnossapito
Merkkivalaisimien toimintakunto tarkistetaan säännöllisesti, viimeistään aina vuosittaisen riskianalyysin päivityksen yhteydessä.
Vastuuhenkilö
rakennusmestari-rakennustarkastaja

Kokoontumispaikka

Rakennuksesta poistutaan turvallisinta ja lyhyintä poistumisreittiä pitkin kokoontumispaikalle. Kokoontumispaikalta saa poistua vasta turvallisuudesta vastaavan annettua luvan poistumiselle.

Kokoontumispaikan sijainti	Pohjoispään parkkipaikka (Kunnantien varrella, K-Markettia vastapäätä)
Varakokoontumispaikan sijainti	Pellonhovin edustan torialue

3.3 Pelastustoiminnan edellytykset

Pelastustoiminnan edellytyksillä tarkoitetaan tässä sekä pelastuslaitoksen että omatoimisten pelastustoimenpiteiden onnistumisen turvaamista teknisillä ratkaisulla. Pelastuslaitoksen toiminnan osalta on henkilökunnan ja joskus asukkaidenkin tunnettava ja osattava pelastuslaitoksen oletettu lähestymissuunta, opastuksen järjestäminen, pelastustiet sekä esteettömän kulun varmistaminen.

Ilmastoinnin pysäytys tulee tehdä aina tulipalotilanteessa tai suojauduttaessa sisätiloihin. Henkilökunnan ja itsenäisesti toimivien asukkaiden on tiedettävä mistä ja miten ilmastointi pysäytetään.

Sulkujen ja pääkytkinten sijainnit

Kytkin tai sulku	Sijainti
Sähkö	Hallinto-osan/asunto-osan kellaritilassa sähkökeskuksessa pääkytkin (kellarin portaikon alapäässä).
Vesi	Pääsulku hallinto-osan kellarissa, rakennuksen pohjoispäässä olevassa varastossa
Ilmanvaihto	Vanhassa osassa portaikon ala- ja yläaulassa IV-kojetilassa. Hallinto-osan ullakolla kaksi erillistä IV-konehuonetta. Rakennuksessa ei ole keskitettyä IV HÄTÄ -seis toimintoa. Hätätilanteessa voidaan IV-koneet sammuttaa myös kytkemällä sähköt pois sähkökeskuksen pääkytkimestä.
Lämmitys	Hallinto-osan kellarin kattilahuoneessa (kaukolämpö ja öljykattila)

Sähköpääkeskuksen sijainti ja veden pääsulun sijainti ja pääsuluille johtava reitti sekä IV koneiden sijainti tulee opastaa selkeästi. Opastus tulee merkitä siten, että kohteet ovat löydettävissä rakennuksen ulkokuoresta alkaen opasteita seuraten. **Teknisissä tiloissa ei saa säilyttää ylimääräistä tavaraa.**

3.4 Kohteessa säilytettävät kemikaalit

Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä varastoitavien ja käsiteltävien kemikaalien määristä sekä niiden vaarallisista ominaisuuksista. Vaarallisten kemikaalien säilytyksessä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Vaaralliset kemikaalit tulee säilyttää vaatimusten mukaisissa pakkauksissa niille varatuissa paikoissa. Säilytystilassa on huolehdittava asianmukaisesta järjestyksestä ja ilmanvaihdesta. Kemikaalien säilytyksessä on myös varauduttava siihen, että vahinkotapauksessa kemikaali voidaan kerätä talteen tai tehdä vaarattomaksi.

Kemikaali	Määrä	Säilytyspaikka	Vaara
KEBCO, Drain Flush HD viemärin avausaine	6 ltr	hallinto-osan kellaritila	syövyttävä
PUTKI-VEKE viemärin aukaisuaine	7 ltr	hallinto-osan kellaritila	syövyttävä
Karsta 10 kattilanpuhdistusneste	20 ltr	hallinto-osan kellaritila	?
Termolux öljynlisä	10 ltr	hallinto-osan kellaritila	?
Siivousaineet?			

Mikäli taulukoinnin perusteella ilmenee, että vaarallisten kemikaalien määrä ylittää ilmoitusrajan, toiminnanharjoittajan on tehtävä pelastusviranomaiselle ilmoitus vaarallisten kemikaalien vähäisestä käsittelystä ja varastoinnista. Ilmoitusrajat on määritelty Valtioneuvoston asetuksessa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015).

3.5 Ensiaputarvikkeet

Ensiaputarvikkeet	Määrä	Sijainti rakennuksessa
Ensiapukaappi	1	postitushuone, hallinto-osa
Ensiapukaappi	1	Vanha osa 1. krs, palvelusihteerin huone
Ensiapukaappi	1	Vanha osa 2. krs, kahvihuone

Kunnossapito
Ensiapukaappien sisältö ja tuotteiden voimassaoloaikojen tarkistus vuosittain.
Vastuuhenkilö
rakennusmestari-rakennustarkastaja

3.6 Piha-alue ja pelastustiet

Pelastustiet ja kulkuväylät on pidettävä esteettöminä. **Pelastustielle ja kulkuväylille ei saa pysäköidä ajoneuvoa tai asettaa kulkuesteitä.** Pysäköinti on sallittu vain merkityillä paikoilla.

Tuhopolttojen välttämiseksi rakennuksen seinustalla tai rakennuksen välittömässä läheisyydessä ei saa säilyttää mitään palavaa materiaalia, kuten roska-astioita tai kuormalavoja. Hyvä valaistus ja lukitus voivat ennaltaehkäistä tuhopolttoja.

Kuvaus kohteen pelastusteistä
Rakennuksen ympärille on pääsy pelastusajoneuvoilla. Toisella puolella Kunnantien kautta ja toisella puolella sisäpihan puolelta. Eteläpäädyn puolella pelastustienä toimii Toritie.

Kunnossapito
Pelastustiet pidetään avoimina ja huolehditaan, ettei pelastusteitä tukita esim. virheellisellä pysäköinnillä

4 OMATOIMINEN VALVONTA

*Omatoimisen valvonnan tarkoituksena on valvoa, että päivittäinen onnettomuuksien torjunta toimii organisaatiossa suunnitellulla tavalla ja ettei välitöntä onnettomuusvaaraa ole.

Omatoimisia tarkastuksia tulisi suorittaa säännöllisesti, havaittujen puutteiden korjaamiseksi tulisi laatia suunnitelma ja korjaustoimenpiteitä tulisi seurata jälkitarkastuksilla. Omatoimisen valvonnan kautta on mahdollista seurata myös henkilöstön turvallisuusosaamista sekä organisaation turvallisuuskulttuuria.

Vastuuhenkilö:	rakennusmestari-rakennustarkastaja
Puutteiden raportointi:	kiinteistön omistajalle
Puutteiden korjaus:	kiinteistöhuollon toimesta erikseen tilattaessa

Omatoimisen valvonnan toimenpiteet fyysisessä toimintaympäristössä	
Päivittäin:	Toimintaympäristön jatkuva tarkkailu poistumisreittien, pelastusteiden ja muiden turvallisuusasioiden näkökannalta.
Kuukausittain:	Toimintaympäristön tarkkailu ja niihin reagointi jo tunnistettujen vaarojen ja riskien pienentämiseksi.
Vuosittain:	Riskienarvioinnin päivitys ja alkusammutuskaluston sekä merkkivalojen tarkistus.

Omatoimisen valvonnan toimenpiteet henkilöstön turvallisuusosaamisessa	
Päivittäin:	
Kuukausittain:	Uusien henkilöiden perehdytys
Vuosittain:	Poistumisharjoitus ja turvallisuuskävely (ennalta sovittu).

5 TOIMINTA HÄIRIÖTILANTEISSA JA POIKKEUSOLOISSA

*Häiriötilanteella tarkoitetaan uhkaa tai tapahtumaa, joka vaarantaa yhteiskunnan turvallisuutta ainakin hetkellisesti. Yleisimpiä häiriötilanteita ovat esimerkiksi sähkökatkot, myrskyt sekä tulvat.

Toiminta häiriötilanteissa	
Toiminnan jatkuminen	Jatketaan työskentelyä olosuhteiden sallimissa rajoissa.
Toimintaedellytykset	Sähkönsaanti edellytyksenä toimistotyöskentelyn jatkumiselle
Vaaratilanteiden ennaltaehkäisy	
Ihmisten ja omaisuuden suojaaminen	EA-koulutus henkilökunnalle
Pelastustoimenpiteisiin valmistautuminen	Evakuointiharjoitus esim. vuosittain
Poistumis- ja pelastusturvallisuuden varmistaminen	Testataan turvavalojärjestelmän toimivuus kerran vuodessa.

*Poikkeusoloilla tarkoitetaan valmiuslain (1152/2011) mukaan tilanteita, joissa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot vaarantuvat tai uhkaavat vaarantua siten, että normaaliajan lainsäädäntö ei riitä niitä turvaamaan. Poikkeusoloja voivat olla esimerkiksi sota tai sodan uhka, kansainvälinen kriisi sekä suuronnettomuus, joilla on kansalaisiin tai maahamme vakavia vaikutuksia.

Toiminta poikkeusoloissa	
Toiminnan jatkuminen	Jatketaan työskentelyä olosuhteiden sallimissa rajoissa.
Toimintaedellytykset	Sähkönsaanti edellytyksenä toimistotyöskentelyn jatkumiselle
Suojautumispaikka	
Vaaratilanteiden ennaltaehkäisy	
Ihmisten ja omaisuuden suojaaminen	EA-koulutus henkilökunnalle
Pelastustoimenpiteisiin valmistautuminen	Evakuointiharjoitus esim. vuosittain
Poistumis- ja pelastusturvallisuus	

6 KOULUTUS

Koulutettavat	Annettava koulutus	Vastuuhenkilö	Ajankohta
Uudet työntekijät			
Kaikki työntekijät			

Muu koulutus	
Vastuuhenkilö	
Koulutuksiin osallistuvat	
Järjestettävät koulutukset ja koulutusten aikavälit	

7 YLEISET TOIMINTAOHJEET

HÄTÄPUHELU 112**Toimi näin:**

- 1. Soita turvallisesta paikasta itse, jos voit.**
- 2. Kerro, mitä on tapahtunut.**
- 3. Kerro tarkka osoite ja kunta.**

Kohteen tarkka osoite on:

Kunnantie 4, 95700 Pello

-
- 4. Vastaa esitettyihin kysymyksiin.**
 - 5. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.**
 - 6. Lopeta puhelu vasta kun olet saanut luvan.**
 - 7. Soita uudelleen, mikäli tilanne muuttuu.**

**Mikäli hätänumero on hetkellisesti ruuhkautunut – älä sulje puhelinta!
Hätäpuheluihin vastataan aina soittamisjärjestyksessä.**

TULIPALO

Toimi näin:

1. PELASTA

Tulipalotilanteessa tärkeintä on pelastaa vaarassa olevat ihmiset.

2. VAROITA

Varoita ihmisiä palosta. Ohjaa ihmiset poistumaan merkattuja poistumisreittejä pitkin kokoontumispaikalle. Varmista, että jokainen on poistunut rakennuksesta.

Kohteen kokoontumispaikka on:

Toimitalon pohjoispään parkkipaikka, Kunnantie 6

3. SAMMUTA

Sammuta lähimmällä alkusammuttimella, mikäli se on turvallista.

4. RAJOITA

Estä palon leviäminen sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmastointi lähtiessäsi.

5. HÄLYTÄ

Tee hätäilmoitus turvallisesta paikasta yleiseen hätänumeroon 112.

6. OPASTA

Järjestä opastus kohteeseen.

MUISTA: Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman vastuhenkilön lupaa.

HÄTÄENSIAPU

Toimi näin:

1. Tee nopea tilannearvio. Tarkista autettavan tila herättelemällä häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla.

2. Tee hätäilmoitus numeroon 112.

3. Avaa hengitystiet. Tunnustele ilmavirtaa ja seuraa rintakehän liikkeitä, hengittääkö?

A) Jos **hengittää**, käännä kylkiasentoon. Turvaa hengitystiet kääntämällä leuka irti rinnasta. Seuraa hengitystä.

B) Jos **ei hengitä**, aloita painelu-puhalluselvytys (30 painallusta, 2 puhallusta). Jatka kunnes apu saapuu paikalle tai autettava virkoaa.

4. Ilmoita autettavan tilassa tapahtuneet muutokset hätäkeskukseen.

Muista myös turvata verenkierto: Tyrehdytä runsas verenvuoto painaen suoraan vuotokohtaa. Aseta vuotokohtaan paineside saatavilla olevista tarvikkeista.

YLEINEN VAARAMERKKI

Vaaramerkki on yhden minuutin mittainen, nouseva ja laskeva äänimerkki.
Viranomaiset varoittavat yleisellä vaaramerkillä väestöä uhkaavasta välittömästä vaarasta.

Toimi näin:

1. SIIRRY SISÄTILOIHIN.
2. SULJE OVET, IKKUNAT JA ILMASTOINTILAITTEET.
3. AVAA RADIO JA ODOTA OHJEITA.
4. ÄLÄ KÄYTÄ PUHELINTA, ETTEIVÄT LINJAT TUKKEUDU.
5. ODOTA VIRANOMAISEN OHJEITA.

Vaara ohi –merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki.

VESIVAHINKO

Toimi näin:

1. Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.

Sähköpääkeskuksen sijainti:

HALLINTO- JA ASUNTO-OSAN KELLARISSA PORTAIKON ALAPÄÄSSÄ

2. Sulje päävesisulku.

Veden pääsulun sijainti:

HALLINTO-OSAN KELLARIN POHJOISPÄÄSSÄ VARASTOSSA

3. Ilmoita vuodosta välittömästi kiinteistöhuoltoon.

Kiinteistöhuollon yhteystiedot:

0400-291935 (Kiinteistönhuollon päivystys)

4. Tee tarvittaessa hätäilmoitus numeroon 112.

SÄHKÖKATKO

Toimi näin:

1. Ota yhteys kiinteistöhuoltoon.

Kiinteistöhuollon yhteystiedot:

Kiinteistöhuolto, päivystys puh. 0400-291935

2. Opasta tarvittaessa muita.

3. Varaudu sähkökatkon seuraamuksiin.

LIITTEET (kuvaliitteet erillisinä)

Liite 1 Asemapiirros (ilmakuvasta)

Liite 2 Pohjakuva 1. kerros

Liite 3 Pohjakuva 2. kerros

Liite 4 Pohjakuva 2. kerros (vanha osa)

Liite 5 Pohjakuva kellari (uudempi osa)

*Ohje: Lisää liitteeksi kohteen pohjakuva, johon on merkitty alkusammuttimien sijainnit, poistumisreitit, paloteknisten laitteiden sijainti (savunpoiston laukaisupainikkeen sijainti, paloilmoitinkeskuksen sijainti tms.), veden pääsulun ja sähköpääkeskuksen sijainti sekä muut kohteen käyttäjien kannalta merkittävät turvallisuusasiat.

Liite 6 Omatoiminen palotarkastus

*Ohje: Ohessa esimerkki tarkastuslistasta. Lisää listaan niitä huomioitavia seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon kyseisen kohteen omatoimisella tarkastuksella.

TURVALLISUUSKULTTUURI	Kunnossa	Korjattava
Pelastussuunnitelma on laadittuna ja se päivitetään säännöllisesti		
Henkilökunta on perehtynyt pelastussuunnitelmaan		
Henkilökunnan turvallisuuskoulutukset ovat ajan tasalla		
Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti turvallisuuskävely		
Poistumisharjoitus järjestetään säännöllisesti		
Omatoimista valvontaa tehdään jatkuvasti		
Kohteeseen on nimettyä turvallisuushenkilöt		

PALO- JA POISTUMISTURVALLISUUS	Kunnossa	Korjattava
Uloskäytävät ja poistumisreitit ovat jatkuvasti käytettävissä		
Poistumisreitit ovat merkitty selkeästi		
Kokoontumispaikka on määritelty ja sen sijainti on kaikilla tiedossa		
Uloskäytävillä ja kulkureiteillä ei säilytetä tavaraa		
Rakennuksen välittömässä läheisyydessä ei säilytetä tavaraa		
Teknisissä tiloissa ei säilytetä sinne kuulumatonta tavaraa		
Palo-ovet ovat sulkeutuvia ja salpautuvia		
Palo-ovia ei ole kiilattu auki		
Palo-osastoiden väliset läpiviennit ovat tiiviit		
Rakennuksen turvallisuutta lisäävien laitteiden kunnossapito-ohjelmat ovat laadittuna ja laitteiden toimintakunto testataan säännöllisesti		
Alkusammutusvälineitä on saatavilla riittävästi, niiden sijainti on merkitty selkeästi ja niiden toimintakunto tarkastetaan säännöllisesti		
Rikkinäiset ja vioittuneen sähkölaitteet on poistettu käytöstä		

Jatkojohtojen käyttöä vältetään		
Sähkölaitteistojen määräaikaistarkastus on suoritettu säännöllisesti 10 vuoden välein		
Ilmanvaihtokanavat ja –laitteistot puhdistetaan säännöllisesti		

VAARALLISET AINEET	Kunnossa	Korjattava
Henkilökunta on koulutettu kemikaalien käyttöön		
Kemikaalit varastoidaan turvallisessa paikassa		
Kemikaaleja säilytetään vain tarvittava määrä		
Kemikaalien sijainti on merkitty asianmukaisesti		
Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla		

PELASTUSTOIMINNAN MAHDOLLISTAMINEN	Kunnossa	Korjattava
Sähköpääkeskuksen ja veden pääsulun sijainti sekä IV koneiden sijainnit on opastettu selkeästi		
Pelastustiet ovat merkittynä selkeästi ja ne ovat esteettömiä		
Osoitenumero on näkyvillä selkeästi		

Suunnitelman jakelu

[illegible]